

HUSBY – SDR. NISSUM – THORSMINDE KIRKEBLAD

66.årg. 2024 August – september – oktober - november - december Nr.3

K.L. Aastrup om sin præstetid i Husby, Sdr. Nissum og Thorsminde.

Karl Laurids Aastrup var sognepræst i pastoratet fra 1923 -1949. Aastrup var allerede færdig som teologisk kandidat, som 23- årig, men var for ung til at blive ordineret.

Aastrup var født og opvokset i Ulfborg, hvor hans far havde en manufakturhandel, som det hed dengang. Aastrup skriver i sine erindringer, at når vestjyske karle og piger skulle på højskole, så ønskede man ofte at komme længst muligt hjemmefra, og de som tog en

universitetsuddannelse, de søgte ofte til Østjylland eller øerne. Men Aastrup søgte tilbage til sin hjemegn.

Dengang var også præstemangel og embederne både på Holmsland klit, Vedersø og Husby – Sdr. Nissum, havde stået ledige gennem længere tid. Aastrup skriver: "Jeg havde for længst udset mig Husby – Sdr. Nissum. Ikke til begynderembede. Det var bedst at gøre sine ungdomsdumheder andetsteds". Aastrup regnede med, at der ville komme en præst, som var her i fem-seks år, og så kunne han selv være klar.

Men Aastrup får embedet og blev indsat d.23.december 1923. Den dag var der snestorm og Aastrup var bange for at bilen ville køre fast på vej fra Ulfborg og han ikke ville nå frem i tide til gudstjenesten i Sdr. Nissum kirke kl.10.00. Så da han ankommer til den fyldte kirke er Aastrup oprevet og anspændt: "... mit hjerte havde banket hårdt undervejs. Måske var det på grund af den lige overståede spænding, at jeg ikke kunne sanse at knæle, da der var ringet af". Dvs. Aastrup bliver stående foran alteret, han er lammet fordi det kører rundt i hovedet på ham – mens alle i kirken venter på, at han skal knæle. Der er ingen som tør sige noget, menigheden sidder blot og kigger på ham. "Der blev nogle minutters stilhed; men så listede lærer Jensen sig op og prikkede mig i ryggen og hviskede: "De skal knæle". Jeg hviskede igen: "Jeg troede, De først skulle sige: "Lad os alle bede". Men så kom vi da i gang. Det var slet ikke nogen ubehagelig tanke, om vi havde stået der endnu, lærer Jensen og jeg, foran alteret i Sdr. Nissum Kirke".

Aastrup beretter mange ting fra de 29 år, hvor han var sognepræst her, men tilføjer også, at det meste af det han har oplevet, det kan han selvfølgelig ikke fortælle om, for så ville han bryde sin tavshedspligt. Han er meget tro over for alle de mennesker han har kendt, - han afslører ikke noget, men vil gerne beskrive nogle personer og forhold som i forvejen var kendt.

Aastrup fortæller om barnedåb og hjemmeberettelser – altså hjemmealtergang, som det dengang var helt almindeligt, at syge eller svagelige ønskede af præsten, - en tradition, som i dag desværre er ved at forsvinde, enten fordi folk ikke vil ulejliges deres præst, eller fordi altergang betragtes som noget for de særligt "fromme".

Men Aastrup giver i hvert fald et fint billede af den måde, som han oplevede sognebørnenes hårdførhed og levevis, på.

Det følgende er en erindring fra 1925 – altså før slusen blev bygget og før redningsbådshuset i Thorsminde blevet lavet til kirke, dvs. dengang Sdr. Nissum kirke var sognekirke for Thorsmindes befolkning. Og vel at mærke på en tid, hvor børnedødeligheden stadigvæk var høj.

”Engang i januar det første år kom der fra Thorsminde en bestilling på barnedåb. Jeg så i kirkebogen, at barnet kun var et par uger gammelt, og da det stadig var streng frost, gik jeg til en telefon og tilbød forældrene at komme og døbe hjemme. Men det ville de ikke, for den lille var ikke syg. Jeg foreslog at vente, til vejret blev mildere; men det ville de heller ikke.

Om søndagen gik jeg under salmen efter prædiken ud i våbenhuset for at se, hvordan det stod til med barnet. Det havde jo skullet bære det en kilometer hen til strømmen mellem fjord og hav, ro over i en pram og så skrumple i åben vogn de ti kilometer ad den elendige vej til Nissum kirke. Forældrene havde i en ”hummerkasse” en vældig bylt tæpper. Da de var viklet af, kom indholdet til syne, frisk og veltilpas. Historien fortalte jeg fyrretyve år senere ved Thorsminde Kirkes femogtyve års jubilæum. En mand trådte glad frem og sagde: ”Det var mæ, der var æ båån i æ hummerkass”. ...”.

Og Aastrup fortæller om de to brødre, Peder og Marinus i Kjærgaard:

”I en strandfogedgård, Kjærgaard i Husby, boede to ugifte brødre. Dér kom jeg jævnlig, fordi de havde først deres mor, senere en moster boende, og dem skulle jeg hjemmeberette et par gange om året. Da begge de gamle var døde, holdt jeg op med at komme der. Brødrene kom aldrig i kirke, og jeg tænkte, de næppe brød sig om mine besøg. Men så fik jeg ad omveje at vide, at de var meget skuffede over aldrig at se mig. Denne indbydelse glædede mig, da jeg nok havde savnet dem mere end de mig.

Jeg følte mig flyttet et par slægtled tilbage i tiden eller i rummet op til Færøerne, når jeg var i Kjærgaard. Den store stue- var stadig møbleret med en fast bæk langs vinduesvæggen og for enderne af det lange bord. Rollerne mellem brødrene var fordelt sådan, at Peder var mand i huset, mens Marinus, der var halt af en hofteskade, tog sig af konearbejdet. Når jeg kom der, dækkede han med en kvadratalenstor dug på vestre

bordende for mig og Peder. Selv stod han op ved østerenden af det lange bord. Indimellem løftede han sig i vejret på det raske ben for at se, om der endnu var noget i koppen og på kagetallerkenen og ”nødte”.

Dér i huset på en nabogård var traktementet ofte sigtebrød med røget fårelår og dertil chokolade. Det lyder fælt, men smager liftligt”.

Og Aastrup fortæller om Svenning Kjærgaard, en fætter til Peder og Marinus og plejesøn til Laust og Ane Bjerre. I sin barndom kom Aastrup ofte på besøg hos Laust og Ane, i Bjerghuse i Fjand:

”Laust så vi ikke meget til; han havde både gård, fiskeri og stranden at passe. Ane dækkede et overdådigt kaffebord i den fine stue med hvidskuret gulv og møbler, som man kunne se stammede fra strandede skibe. Vi var noget beklemte ved at sidde i sofaen, ikke fordi den var anderledes end andre sofaer, egentlig en ”slagbænk”. Vi vidste, der var et rum i den, når man løftede hynden; men det skulle vi nok lade være med. For vi vidste også, at dér lå det jagtgevær, som Svenning øvede sig med, da han kom til at skyde karlen”.

”En søndag morgen havde han sat en skydeskive op på ladedøren, og den skød han på fra et køkkenvindue. Så fik karlen den ulykkelige tanke at forskrække Svenning og stak hovedet op foran ham just, da skuddet gik. Det forvandt Svenning aldrig. Han kunne ikke ret lide at folk gik på jagt, og blev i sort humør, når jagttiden gik ind.

Vi andre syntes senere, han havde opvejet vådeskuddet de gange, han havde reddet menneskeliv. I sin unge år var han engang til havs med en kutter, som redningsmandskabet fra Lemvig måtte komme til undsætning. Men søgangen var så voldsom, at fiskerne ikke kunne komme fra kutteren til skibet. Så lagde Svenning sig med armene over rælingen og holdt med fødderne kutteren til, mens hans kammerater kravlede om bord. Da de om aftenen kom med toget til Ulfborg, gik de andre til kros, mens Svenning til lige hjem.”

Aftensang i Thorsminde kirke:

Onsdag d.28.august kl.19.30

Bølger og Brantelid – kammerkoncert ved havet.

Lørdag d.5.oktober kl. 10.00 – 11.00 i Thorsminde kirke

Vi mødes til en stille morgenstund i Thorsminde kirkes lyse kirkerum med musikalske toner bag Vesterhavets klitter.

Sognepræst Jakob Sandal byder velkommen, og vi får mulighed for at høre nogle Thorsminde historier fortalt af fiskeskipper Kurt Madsen.

Musik af Bach, Körvits, Sibelius, Händel og Mozart

Medvirkende: Elina Vähälä – violin, Andreas Brantelid – cello, Janne Thomsen – fløjte, Christoffer Sundqvist – clarinet

Arrangør: Thorsminde Menighedsråd

Fri adgang

Kom og hør en historie:

Onsdag d.25.september kl.19.00:

Ruth Feil, hvis familie har haft sommerhus i Husby siden 1962, vil fortælle og læse op om hendes mor, Thyra Feil, der arbejdede som oversætter ved krigsforbryderdomstolen i Nürnberg.

Onsdag d.6.november kl.19.00:

Katja Drost:

Fortællinger om Jomfru Maria - Genfortalte nedslag i de tidligste historiske beretninger om Marias liv.

Med udgangspunkt i de allertidligste tekster, vil jeg forsøge at fremlægge, hvad vi ved om Maria - for derefter at åbne op til en fælles diskussion af Marias rolle - både som menneske og som udvalgt af Gud - i Den Danske Folkekirke.

Onsdag d.27.november kl.19.00:

Journalisten Mikael Bramsen, lavede i 1980'erne et 30 minutters interview med sin farmor, Marie Louise Bramsen, som da var 96 år: "Hun var blind og på plejehjem, men i løbet af samtalen dukker erindringsglimt op, fordi jeg kunne trykke på de rigtige knapper om hendes liv". Det er beskrevet som et enestående interview i den gamle Statsradiofonis klassiske tradition.

Det kan lede op til en drøftelse af det at blive gammel, - at ældes med værdighed.

Menighedsrådsvalg 2024

D.17.september afholdes der menighedsrådsvalg.

Der afholdes flg. opstillingsmøder:

Thorsminde: - d.16.september kl.19.00 i Thorsminde kirke

Sønder Nissum: d.17.september kl.19.00 i multihallen

Husby: d.17.september kl.19.00 i konfirmandstuen.

Menighedsrådsmøder

Torsdag d. 26. september

Tirsdag d. 29. oktober

Tirsdag d. 29. november

Møderne er fælles for Husby og Sdr.

Nissum/Thorsminde menighedsråd og
afholdes i præsteboligen kl. 19

Møderne er offentlige

Gudstjenester på Center Vest

Torsdag d.29.august kl.14.30

Torsdag d.26.september kl.14.30

Torsdag d.31.oktober kl.14.30

Torsdag d.28.november kl.14.30

Døbte

Sønder Nissum kirke:

Zille Edith Fjord Bentsen, Nees

Mikkel Holmgaard Thomsen, Sønder Nissum

Thorsminde kirke:

Valder Moesgaard Brandt Willadsen, Thorsminde

Kirkebetjeningen

Husby: Graver/kirketjener Kaare Schmidt. Tlf: 61286053

Kirkeværge: Henning Frederiksen Tlf. 97495451 - 40465497.

Formand: Tage Andersen Tlf. 20330629.

Sdr. Nissum: Graver/kirketjener Lars Høg Sørensen. Tlf: 60701000

Kirkeværge: Benny Petersen Tlf. 21145626.

Formand: Anette Lillevang Tlf. 29285383.

Thorsminde: Graver/kirketjener Janne Kristensen Tlf. 21429110.

Kirkeværge: Poul Erik Sig Tlf. 23460947.

Formand: Anette Lillevang Tlf. 29285383.

Kirkesanger: Anette Yde. Tlf. 23632364.

Organist: Hanne Ørnbjerg. Tlf. 40349341 og Ole Toft 40454003.

Sognepræst: Jakob Sandal tlf. 97495108 - 23288963

GUDSTJENESTER

		Husby	Sdr. Nissum	Thorsminde
18.08	12. s.e.trin	---	9.00 JWA	---
25.08.	13. s.e.trin	---	---	9.00 JWA
01.09.	14. s.e.trin	9.00	10.30 Høst	---
08.09.	15. s.e.trin	10.30 Høst	---	9.00
15.09.	16. s.e.trin	---	---	10.30 Høst
22.09.	17. s.e.trin	---	10.30	---
29.09.	18. s.e.trin	10.30	---	9.00
06.10.	19. s.e.trin	---	9.00	10.30
13.10.	20. s.e.trin	---	10.30	---
20.10.	21. s.e.trin	---	---	9.00 JWA
27.10.	22. s.e.trin	10.30	---	---
03.11	Allehelgensdag	9.00	10.30	16.00
10.11.	24.s.e. trin	---	9.00	10.30
17.11.	25.s.e. trin	9.00 JWA	---	---
24.11.	Sidste s.i kirkeåret	10.30	---	16.00
01.12.	1s.i advent	19.00	10.30	14.00
08.12.	2s.i advent	---	9.00 JWA	---

JWA = Jesper Wiborg Andersen

Samtale med præsten

Som præst står jeg til rådighed for personlige samtaler, for enhver der måtte ønske det. Jeg har tavshedspligt. Ønsker man en samtale skal man bare henvende sig. Samtalen kan både finde sted hos mig i præsteboligen og hjemme hos den, der vil tale med præsten. Det er op til den, der henvender sig. Der er ikke noget krav til, hvad en samtale med præsten skal dreje sig om.

Jeg kan kontaktes på 97495108 eller: Jasa@km.dk